

GHID DE PATRIMONIU

Patrimoniul cultural național al României – totalitatea valorilor culturale constând în vestigii ale istoriei și civilizațiilor făurite de-a lungul mileniilor pe teritoriul României, în creații literar-artistice, științifice și tehnice cu valoare consacrată de-a lungul timpului și în valorile aparținând tezaurului cultural universal existente pe teritoriul României.

Principalele categorii de bunuri ce compun patrimoniul cultural național sunt:

- patrimoniul construit;
- patrimoniul arheologic;
- patrimoniul cultural mobil;
- patrimoniul cultural imaterial.

Patrimoniul cultural poate fi grupat în două mari categorii:

a. patrimoniul tangibil (bunuri culturale mobile și imobile, monumente, ansambluri, situri arheologice etc.)

b. patrimoniul intangibil (obiceiuri, credințe, muzică, folclor oral etc.).

Din patrimoniul cultural fac parte:

- clădiri, edificii de cult, conace, castele, școli, așezări etc.
- monumente istorice, comemorative, cimitire, fortificații, urme materiale ale unor epoci istorice sau de cultură, materiale arheologice s.a.
- bunuri culturale mobile (obiecte, documente, arhive, bunuri cu semnificație artistică și religioasă, bunuri cu semnificație etnografică, științifică, tehnică și altele)
- bunuri culturale care țin de tradiții, folclor, ritualuri, limbă, toponimii etc.

Sunt așadar bunuri de excepție care au o semnificație aparte pentru cultura și istoria unei națiuni.

Evaluarea bunurilor culturale mobile/imobile, în funcție de vechime

- *Foarte vechi* – vechime peste 400 de ani, adică mai vechi de anul 1600
- *Vechi* – care au o vechime între 200 – 400 de ani, respectiv din intervalul anilor 600 – 1800
- *Relativ vechi* – construcțiile din perioada anilor 1800 – 1914
- *Recente* - construcțiile care au mai puțin de 100 de ani vechime - 1914-1950

Criteriile pentru evaluarea monumentelor

Pentru ca un monument/clădire, construcție, edificiu de cult etc. să fie declarat monument istoric sunt următoarele criterii de evaluare :

- *vechimea*
- *reprezentativitatea pentru un stil, perioada artistică, istorică etc.*
- *raritatea în zona din care face parte*
- *valoarea memorială*

Înscrierea în lista monumentelor istorice se face la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Criteriile pentru clasarea bunurilor culturale mobile

Prin operațiunea de *clasare* se înțelege procedura de nominalizare a acelor bunuri culturale mobile care întrunesc condițiile (criteriile) în baza cărora pot să facă parte din patrimoniul cultural național mobil.

Înscrierea/clasarea în această categorie se face în urma expertizării obiectelor de către specialiști cu experiență care evaluează fiecare piesă în parte și stabilește - pe baza criteriilor oficiale – în care din cele două sub-categorii – respectiv, *Tezaur* sau *Fond* – poate fi încadrată lucrarea respectivă.

Bunurile odată clasate se bucură de un regim aparte în ceea ce privește *evidența, cercetarea, păstrarea, asigurarea securității, conservarea, restaurarea sau*, regim prevăzut în legislația referitoare la patrimoniul cultural național mobil.

Cod LMI

Codul LMI reprezintă codul asociat monumentelor istorice enumerate în *Lista Monumentelor Istorice din România*.

În variantele din 2004 și 2010 ale listei, codificarea cuprinde, în această ordine:

1. acronimul județului în care se află (ex. BH)
2. un numeral roman ce grupează monumentele în funcție de natura lor:
  - I. Monumente de arheologie
  - II. Monumente de arhitectură
  - III. Monumente de for public
  - IV. Monumente memoriale și funerare
3. o minusculă (*m* pentru monument, *a* pentru ansamblu sau *s* pentru sit arheologic)
4. o majusculă care descrie monumentul din punct de vedere valoric:
  - A. monumente de interes național
  - B. monumente de interes local

5. un număr de ordine unic la nivelul întregii țări (ex. 00001.01). Cifrele de după punct reprezintă indicele monumentului în cadrul unui ansamblu clasat.

▪ **Palatul “Vulturul Negru” BH-II-m-A-01086**

Simbol utilizat în România pentru monumentele istorice

Monumentele înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial au un însemn special.

Patrimoniul unei națiuni reprezintă imaginea trasată în timp a acelei civilizații. Este dovada unei continuități istorice, iar dispariția sa ne-ar lăsa incapabili să ne justificăm existența ca popor. *Într-o țară în care nu știi câte monumente ai, dacă ele sunt valoroase, în ce fel s-au născut ele și nu înțelegi care este istoria strămoșilor tăi, se relativizează nu doar existența actuală, ci și viitorul.*

Patrimoniul cultural ne încântă și inspiră generațiile vechi și noi în călătoria lor spre cunoaștere. Așadar, reprezintă o comoară care trebuie protejată ca atare. *Patrimoniul nostru reprezintă o resursă esențială pentru identitatea României și pentru dezvoltarea unei societăți a păcii și a stabilității, bazate pe respectul drepturilor omului, a democrației și a statului de drept.* Participarea activă și gestionarea modernă a acestei resurse strategice adaugă comunității plus valoare economică, socială și culturală.

Prințul Charles pare să iubească moștenirea noastră culturală...

Prințul Charles este un exemplu perfect de străin care urmărește valoarea culturală și o regenerare a zonelor noastre pitorești. El are o influență foarte importantă asupra mentalului nostru colectiv, pentru că ne arată și ne învață ceea ce nu ar trebui să disprețuim. Prin exemplul lui, multe lucruri se regenerează.

VERIFICARE

1. Ce sunt monumentele istorice?
2. Care sunt criteriile pentru ca o construcție să fie declarată monument istoric?
3. Cine stabilește calitatea de monument istoric?
4. De ce este necesar însemnul de monument istoric și cine îl pune?

RĂSPUNSURI

1. Monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României (sau în afara granițelor, proprietăți ale statului român), semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală. Ele sunt parte din patrimoniul cultural național și sunt protejate prin lege.

2. Principalele criterii pentru ca o construcție să fie declarată monument istoric sunt:

- vechimea;
- raritatea într-o localitate, zonă sau regiune;
- reprezentativitatea pentru un stil, un curent artistic, o perioadă istorică;
- valoarea memorială – legată de personalități, evenimente sau momente din istorie, valoarea de mărturie.

3. Comisia Națională a Monumentelor Istorice.

4. Calitatea de monument istoric este marcată în mod obligatoriu pe bunul imobil printr-un însemn amplasat de reprezentanții primăriei, în conformitate cu normele metodologice de semnalizare a monumentelor istorice. Însemnul este menit să atragă atenția asupra regimului special de protecție de care se bucură construcția respectivă, atât în timp de pace, cât și în timp de război.